

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 1413/11

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia Komisji:	mgr inż. Andrzej Pussak
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędzierski
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	mgr inż. Ryszard Rutkowski
Członek Komisji:	dr n. med. Jacek Rożyński
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski

W dniu 11 stycznia 2012 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała przedstawione przez Aeroklub Gliwicki, wyniki przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego spadochronu Falcon 300, które wydarzyło się w dniu 12 sierpnia 2011 r., w miejscowości Gliwice – lotnisko EPGL.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Uczeń-skoczek spadochronowy wykonywał skok z planowanym 15 sekundowym opóźnieniem otwarcia spadochronu. Po prawidłowym oddzieleniu się od samolotu i poprawnej pierwszej części skoku, utracił stabilną sylwetkę i zaczął wykonywać niekontrolowane obroty. Próbuując ustabilizować sylwetkę, nie kontrolował wyznaczonego czasu wolnego spadania. Po przekroczeniu wyznaczonego czasu wolnego spadania, zamontowany w spadochronie automat FXC 12000, ustawiony na 1500 stóp, zadziałał i otworzył spadochron zapasowy. W tym samym czasie uczeń-skoczek otworzył również spadochron główny, który wypełnił się w drugiej kolejności. Instruktor obserwujący skok stwierdził przekroczenie czasu wolnego spadania ucznia-skoczka. Obydwa spadochrony wypełniły się prawidłowo, wykonywały stabilny lot. W końcowej fazie lotu, uczeń-skoczek próbował sterować również spadochronem zapasowym, odblokował uchwyty linek sterowniczych spadochronu zapasowego. Doprowadziło to do „rozejścia” się czasz, które leciały niestabilnie z powolnymi obrotami. W takiej konfiguracji nastąpiło lądowanie ucznia-skoczka na użytkowej części lotniska. Podczas lądowania uczeń-skoczek doznał obrażeń ciała.

Działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i uznała, iż:

Przyczynami wypadku lotniczego były:

- 1) Utrata stabilnej sylwetki podczas wolnego spadania i próba jej ustabilizowania bez kontroli czasu wolnego spadania;**
- 2) Niewłaściwe sterowanie w czasie lotu na dwóch prawidłowo otwartych czaszach spadochronów.**

Okoliczność sprzyjająca zaistnieniu wypadku lotniczego:

- Długa przerwa w wykonywaniu skoków, w stosunku do poziomu wyszkolenia, co spowodowało obniżenie umiejętności w zakresie wolnego spadania;

A także akceptuje następujące zastosowane środki profilaktyczne:

- Przyjęcie zasady, że w ramach szkoleń doskonalących dla uczniów-skoczków i skoczków (np. przed rozpoczęciem nowego sezonu), będą omawiane procedury postępowania w sytuacjach niebezpiecznych, a w tym również postępowanie w przypadku utraty stabilnej sylwetki podczas wolnego spadania i zasady sterowania w przypadku lotu na dwóch czaszach.
- W przypadku uczniów-skoczków, mających przerwę w wykonywaniu skoków, która w ocenie instruktora nadzorującego mogła spowodować istotne obniżenie umiejętności, przyjęcie zasady wyznaczania zadania skoku o odpowiednio mniejszym stopniu trudności.
- Przyjęcie zasady, że wysokość zadziałania automatów typu FXC model 12000 będzie nastawiana na 1000 stóp AGL, zamiast dotychczas stosowanej nastawy 1500 stóp AGL.

Komisja postanowiła umieścić dodatkowo następujący komentarz:

Zdaniem Komisji, nastawianie wysokości zadziałania automatu spadochronowego typu FXC model 12000 zabezpieczającego otwarcie czaszy zapasowej na 1000 stóp AGL, powinno być stosowane również przez innych organizatorów szkolenia i skoczków spadochronowych.

Podpisy Komisji

Przewodniczący posiedzenia Komisji: Andrzej Pussak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Michał Cichoń

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jerzy Kędziński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Tomasz Kuchciński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Ryszard Rutkowski

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jacek Rożyński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Stanisław Żurkowski

podpis na oryginale